

STONÁVKA

2 / ročník XVII.

Zpravodaj obcí sdružených v mikroregionu

Vzdělávání na dálku

str. 4

Zápisy do 1. třídy

str. 5

**Dekáda smilovických
zahrádkářů**

str. 6

Žijeme zdravě?

str. 10

editorial

Vážení a milí čtenáři Stonávky,

V minulém úvodním slově jsem psal o silných vichrech, které sužovaly náš region. Na konci ledna asi nikdo z nás netušil, co budeme prožívat v těchto dnech.

Nakažených koronavirem je již „tolik“, testů se provedlo „tolik“, mrtvých „tolik“, vyléčených „tolik“! Pokud sledujete média, vyskočí na vás titulek v téměř všech. Většina zpravodajství dnes šla ještě dál a poskytují online statistiky 24 hodin denně.

„Uvědomuji si, že u koronaviru je ve hře smrt. Na smrt a nemoc nejsme z bezprostřední blízkosti zvyklí, avšak nyní je sledujeme on-line prostřednictvím médií. O to úzkostnější jsme pak ve své ochraně. Také proto, že jsme neprožili válku a jiná těžká období, je práh naší úzkosti značně snížený. Myslím, že tomu v této situaci podléhají i racionálně uvažující lidé. Bude to ještě horší, až přijdou první oběti,“ popisuje renomovaný fyzioterapeut profesor Pavel Kolář a dodává: „Výrazné úzkosti navíc pomáhá i rozdílný způsob informování, než je tomu u jiných onemocnění. Běžně se nepíše, že máme v daný čas tolik a tolik případů úmrtí na chřipku, kolik bylo dnes nových případů rakoviny a tolik a tolik lidí na ni zemřelo apod.“

A tak si představte, že přijдете do nemocnice a tam je cedule s čísly: V posledním týdnu u nás zemřelo 20 lidí na infarkt myokardu, 10 lidí na cévní mozkovou příhodu, 8 lidí na cukrovku atd. Uklidnilo by vás to nebo spíše vystrašilo? Uvědomili byste si při těchto číslech, jak je důležitá prevence kardiovaskulárních onemocnění, mozkové příhody nebo cukrovky? Nebo byste si řekli, že do té nemocnice raději nevstoupíte, protože tam jenom umírájí lidé?

A co kdyby tam byla tabule, že se v posledním týdnu narodilo 30 zdravých dětí, 15 lidí po infarktu bylo zachráněno a propuštěno domů v dobré kondici a u 4 lidí se podařila složitá operace a zachránil se jim tak život? Jakou reakci by to ve vás vyvolalo? Všiml by si někdo pozitivních zpráv, nebo bažime jenom po negativních zprávách.

Přestaňme sledovat čísla nemocných nebo mrtvých od rána do večera a věnujme se věcem, které nám v životě dělají radost a mají smysl. Zůstaňme v obraze, sledujme zprávy a vládní nařízení, ale k tomu stačí 10 až 20 min. zpravodajství ráno a večer a zbytek dne můžeme dělat věci, které jsme už roky odkládali. Můžeme číst knihy, pracovat na užitečných projektech, nebo si udělat pořádek ve skříni a v hlavě.

Hezké Velikonoce

Vladimír Raszka

Děti ze smilovické školy už reklamě nenaletí

■ Jak poznám, jestli mi reklama nelže? Kde jsou meze klamavé reklamy? A proč vlastně reklama existuje? Jak jí nenaletět?

Na tyto otázky hledaly dne 6. března odpovědi děti ze základní školy ve Smilovicích. V rámci projektu „Seznam se s médii“ se zúčastnily dvouhodinové zážitkové přednášky bývalé novinářky a dnes učitelky mediální výchovy Pavlína Jurzykowské. V první části hodiny si děti doslova na vlastní kůži vyzkoušely, jak lehce se člověk může nechat nachytat pomocí obalu, názvu či přehnaně pozitivních informací o výrobku. Dozvěděly se, že zboží prodává nejenom obal, tvář celebrity, ale mnohdy i vidina zjednodušení života, úspěchu, slávy nebo dobrého zdraví. Nejvíce děti zaujala reklamní praktika, která pracuje s lidským strachem. Samy se živě zapojovaly do výuky, byly nesmírně vnímavé a otevřené diskusi. Ve druhé

části hodiny děti zhlédly několik ikonických reklam a na jednom příkladě se snažily naučené reklamní praktiky i odhalit. Všem to velice pěkně šlo! V poslední části hodiny žáci sami, pomocí osnovy, vytvořili námět a kratičký scénář své vlastní reklamy. V rámci našeho školního kroužku Digitechnologie se děti po návratu do školních lavic

pokusí s panem učitelem Kantorem nejlepší reklamu také natočit. Dopoledne s mediální výchovou se všem moc líbilo a už teď se těšíme na další díl, který odborníci na mediální výchovu, pod záštitou Seznam.cz, již nyní připravují.

Jana Molinová

Foto: Miroslav Kantor

Úspěch našich žáků v soutěžích

Recitační soutěž

Obvodního kola recitační soutěže Dětská scéna, které se konalo v třínečském Domě dětí a mládeže v úterý 18. 2. 2020, se zúčastnili nejlepší recitátoři kola školního – Mariana Troszková, Eliška Danielová, Eliška Ciencialová, Magdaléna Hünnerová, Michal Nezbeda a Silvia Sokolíková. Konkurence byla velká a téma si s mnohými pěkně pohrála. Všichni zúčastnění si však užili příjemnou atmosféru soutěže a „velkou scénu“ a přijeli z Trince spokojeni, někteří dokonce nadšení. Děkujeme všem zúčastněným za skvělou reprezentaci školy a gratulujeme oběma Eliškám ze III. třídy, které zvítězily v 1. kategorii a postoupily do okresního kola Celostátní přehlídky dětských recitátorů, jež se bude konat ve frydeckém zámku.

Zpěváček

V pátek 9. 3. 2020 pořádal Dům dětí a mládeže v Trinci další soutěž, tentokrát pěveckou s příznačným názvem Zpěváček. Zúčastnilo se jí celkem 6 dětí z naší školy, Erik Pfeifer, Mariana Troszková, Martina Czerniková, Laura Sokolíková, Miriam Paszková a Ema Vavříčková. Soutěži předcházela poctivá příprava – všichni soutěžící, bez ohledu na to, jakým jazykem hovoří, se měli představit zpěvem písně ve slezském nářečí. A vzhledem

k tomu, že se s ním mladší generace dnes už tolik nesetkává, byla to pro mnohé z nich výzva nejen pěvecká, ale také jazyková. Přesto se naši malí zpěváčci s úkolem vypořádali skvěle a u poroty uspěli. Tři zpěvačky se umístily na předních místech a dvě z nich zároveň postoupily do regionálního kola ve Frýdku-Místku. Tam je čeká velký zážitek, neboť si zazpívají s profesionální cimbálovou muzikou. A teď ještě jména šťastných výherkyň: I. ktg. – 1. místo – Laura Sokolíková (postup), I. ktg. – 3. místo – Martina Czerniková, III. ktg. – 2. místo – Ema Vavříčková (postup).

Současná situace nedovoluje předvídat, zda a kdy se budou

naši úspěšní žáci prezentovat v okresních přehlídkách, neboť ty byly zatím zrušeny. Věříme však, že se nejen život škol brzy navrátí do běžných kolejí. Chtěli bychom poděkovat těm, kteří se o to s nasazením všech sil snaží – zdravotníkům, hasičům i dalším, kteří pomáhají, aniž jsou „vidět“. Poděkování posíláme také rodičům našich školáků, kteří se své nenadálé role „domácích učitelů“ zhostili na výbornou a ochotně spolupracují s učiteli. Doufáme, že tyto nesnadné chvíle budou mít na všechny i pozitivní dopad – uvědomění si pravých životních hodnot, které jsme se možná naučili přehlížet.

Dagmar Machálková,

Lenka Drabinová, ZŠ Strážec

Zdravíme z tanečního parketu

■ Taneční klub Happy dance byl založen v minulém roce. Jeho zakladateli a duší jsou dva úžasní mladí lidé Denisa Galandžárová a Martin Prágr. Vedou tento klub, trénují děti i dospělé, organizují společenské a charitativní akce, taneční kurzy pro dospělé v Třanovicích, Stříteži, Smilovicích a ve Frýdku-Místku.

Nejsou to žádní nováčci, protože tančí od mala a v Hnojníku a okolí trénují děti, mládež i dospělé už nejméně 5 let. Letošní sezóna Happy dance byla velmi úspěšná. Trenér Martin Prágr se zúčastnil populární soutěže České televize „Star dance, když hvězdy tančí“. Před vánočními svátky jsme jeho choreografie a skvělé výkony sledovali v televizi. Jeho taneční partnerkou byla biatlonistka Gabriela Koukalová. Členové Happy dance, jejich rodiny a přátelé sledovali všechny díly, drželi palce a fandili Martinovi. V této době malí i velcí tanečníci také nezaháleli, ale poctivě trénovali a cvičili, aby se přiblížili výkonům svých

vzorů. Denisa Galandžárová se ujala všech párů a věnovala jim veškerý svůj čas i taneční umění na pravidelných trénincích a fitness lekcích. Všechny páry z klubu poctivě trénovali s hlavním cílem posouvat se výš a bojovat o nejlepší příčky na tanečních soutěžích v celé republice. Pro všechny páry byla tato sezóna velice úspěšná a většina z nich se posunula do vyšších výkonnostních tříd. Třem nejlepším párům se povedlo nominovat na Mistrovství České republiky v latinskoamerických tancích 2020. Nebylo to jen tak, předcházely tomu dobré výkony a bodování na domácích i mezinárodních soutěžích. Na základě dobrých výsledků, se šesti mladým lidem z našeho regionu, povedla vysněná účast na letošním Mistrovství České republiky. Na začátku února se tři páry z našeho klubu Happy dance společně vydaly na základy do Prahy. Za podpory celých rodin a funclubu tanečníci ukázali své dovednosti v krásném sále pražské Lucerny.

Nejmladší nominovaný pár Adámek Lipowski a Anetka Misiaržová soutěžili v kategorii Junior 1. Z naší trojky je to nejuspěšnější mistrovský pár. V Lucerně ukázal svou odvahu, taneční umění a také skvělou kondici. Adámkovi a Anetce se povedlo probojovat na úžasné 12. místo. Druhým zúčastněným párem byl Robin Lipowski a Eliška Wrublová. Byla to jejich premiéra a podali velmi dobrý výkon. Soutěžili v kategorii Junior 2, kde si vytančili krásné 31. místo. Nejzkušenějším soutěžním párem byl Stanislav Skulina a Klárka Kluzová, kteří se mistrovství zúčastnili již podruhé. Letos reprezentovali klub Happy dance v kategorii Mládež, kde se utkali se staršími páry.

Povedlo se jim vytančit na krásné 32. místo. Všechny páry si užily skvělou taneční atmosféru mistrovství, kde se setkali s nejlepšími páry České republiky a na gala večeru fandili svým tanečním vzorům. V Lucerně se setkali a s tanečními hvězdami a známými osobnostmi tanečního sportu. Všem párům dodatečně gratulujeme za skvělou reprezentaci našeho klubu a našeho regionu na Mistrovství České republiky. Zvláštní a největší poděkování patří našim skvělým trenérům Denise Galandžarové a Martinovi Prágrovi za vedení dětí a skvělou taneční i kondiční přípravu. Ostatním členům klubu Happy dance přeji hodně úspěchu a vytrvalosti.

Danka Kluzová

Podpora pečujících osob

■ Za končícím se úspěšným projektem Slezské diakonie s názvem Podpora pečujících osob v Pobeskydí nemusíme dělat tečku, ale můžeme udělat dvojtečku!

Od 1. 2. 2020 na něj totiž navazujeme dalším, stejnojmenným dvouletým projektem. Díky finanční podpoře Evropského sociálního fondu, Operačního programu Zaměstnanost, jsme tak opět dostali příležitost nabídnout bezplatnou pomoc Vám, kteří jste se rozhodli pečovat o svého blízkého v domácím prostředí. Také se o někoho staráte nebo o tom uvažujete? Jste už unavení? Chybí Vám informace ohledně příspěvků? Potřebujete se zorientovat v dostupných sociálních a zdravotních službách? Uvítali byste pomoc ve výběru vhodné kompenzační pomůcky? Pomohla by Vám zápujčka elektrické polohovací postele, invalidního vozíku, chodítka, sedačky na vanu, toaletního křesla, vaničky na hygienu hlavy, polohovacích a dalších pomůcek? Pečujete o člověka s demencí a nevíte si rady? Chtěli byste se zaučit nebo zdokonalit v ošetřování nemocného, jeho polohování a rehabilitaci, provádění zdravotnických úkonů (aplikace injekcí, převazy apod.)?

Potřebujete si odpočinout nebo zařídít své záležitosti mimo domov a nemá Vás v péči kdo zastoupit? Rádi byste se setkali s dalšími lidmi, kteří také pečují o svého příbuzného, abyste si mohli vzájemně popovídat a předat získané zkušenosti a rady? Podpořilo by Vás setkání s psychologem nebo odborníkem v oblasti péče o osoby s poruchou paměti? Ve všech těchto oblastech Vám opět jde naproti široká nabídka podpory projektu, kterou poskytuje mobilní tým pracovníků. Odborný poradenský pracovník, zdravotní sestra, terénní pracovníci a nově i fyzioterapeut jsou připraveni navštívit Vás v individuálně dohodnutém čase ve Vaší domácnosti na území MAS Pobeskydí (obce povodí Stonávky, Morávky, Ondřejnice, mikroregion obcí Těrlické a Žermanické přehrady, obce Chotěbuz, Horní Suchá, Staré Město a Stonava). Těšíme se na společné setkání! Kontakty projektu: tel.: 739 392 024, e-mail: podpora.pecujici@slezskadiakonie.cz, SEN centrum, Třanovice 188, 739 53, obvyklá pracovní doba: 7:00 – 15:00. slezskadiakonie.cz/projekty/podpora-pecujicich-osob-v-pobeskydi.

Magda Walach

Poděkování za akci MDŽ

■ Dne 7.3.2020 proběhl v kulturním sále v Dolních Tošanovicích již 3. ročník akce MDŽ. Na zajištění posezení s hezkým kulturním programem se podílely kulturní spolky naší obce, a to cvičení jógy a kroužek rukodělných aktivit.

Jako součást programu byly krásně připravené scénky, při kterých se všichni výborně bavili. O ceny a tombolu se postarali oslovení sponzoři, kterým tímto velice děkujeme. Akce probíhala za přispění: HYUNDAI – projekt Dobrý soused, Vladislav Borovský, Miroslav Budínský, D. P. R. Management s.r.o., Honební společenstvo Tošanovice, Jóga Dolní Tošanovice, Adam

Klus, Kohut Trade Company, s.r.o., Kroužek rukodělných aktivit, Pavel a Kateřina Labudovi, Motel Tošanovice, Jiří Pokluda, SG STAVBY, s.r.o., Pavla Strážová, Michaela Szturcková, Dana Svider, Vratislav Voznica. Jako občerstvení se podával domácí zákusek a výborný Tošanovický guláš, který připravili Mojmír Kohut a Josef Pawlus. Akce se vydařila, což bylo znát podle rozsmátých a veselých tváří. Ještě jednou děkujeme všem, kteří přispěli k organizaci a pořádání této akce, a věříme, že další ročník proběhne v obdobném, ne-li ještě lepším duchu.

Pavel Blabla, starosta

Úspěchy v recitační soutěži

■ I letos si nejlepší recitátoři na Masarykově ZŠ změřili své síly v interpretaci literárních textů. Na konci ledna se konalo školní kolo recitační soutěže, kterého se ve dvou kategoriích zúčastnilo 24 nadšených recitátorů.

Vítězkou IV. kategorie 8. a 9. tříd se stala Johana Kozlová z 8. B, ve III. kategorii 6. a 7. tříd si prvenství odnesla Marie Stryjová ze 7. C. Nejlepších šest recitátorů se pak v únoru zúčastnilo obvodního kola

v DDM v Třinci. Velkou radost nám udělaly úspěchy ve IV. kategorii, ze které si třetí místo odnesla Barbora Swatková (8. B) a krásné první místo získala Johana Kozlová. Naše vítězka se pilně připravovala na březnové okresní kolo soutěže, to však bylo zrušeno kvůli virové epidemii. Určitě však spolu s dalšími recitátory zabojuje o přední umístění příští rok.

*Mgr. Hana Kurillová,
MZŠ a MŠ Hnojník*

Ekologické aktivity v MZŠ a MŠ

■ Ještě před uzavřením škol stihli žáci Masarykovy Základní školy a mateřské školy v Hnojníku podniknout řadu aktivit, z nichž některé určitě stojí za zveřejnění.

V únoru se mateřská i základní škola prezentovala na semináři „Badatelská činnost žáků MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ“, který organizovala Albrechtova střední škola v Českém Těšíně. Vyučující mateřské školy, Soňa Ottová a Karina Brozdová, seznámily účastníky s bohatou environmentální činností předškoláků. Na ně navázali žáci 2. stupně ZŠ, Ondřej Švéda a Barbora Swatková. Tito dva mladí badatelé zde prezentovali svou badatelskou ekologickou práci, se kterou zvítězili v soutěži EkoEnergie. O badatelské činnosti základní školy informovala účastníky semináře p. učitelka Magda Luzarová. Všichni zástupci z Hnojníku společně podali komplexní obraz o vysoké úrovni ekologické

a badatelské činnosti na zdejší škole. Mezi ekologické aktivity lze jistě zahrnout i účast ve fotografické soutěži s přírodovědnou tematikou. Vždyť co důležitějšího lze žáky z hlediska vztahů v přírodě naučit, než dívat se na okolní svět a poznávat jeho krásy. A to bylo také záměrem celostátní soutěže „Krása květů“ organizované Českým zahrádkářským svazem. Základní školu v Hnojníku v ní reprezentovaly zdařilé fotografie osmi žáků druhého stupně. Přestože 105 soutěžních fotografií představovalo velkou konkurenci, umístily se dvě místní žákyně na stupních vítězů. Kamila Pavlicová obsadila se svou fotografií jarní zlatice 2. místo. Fotografie třapatky, kterou pořídila Barbora Boháčová, pak obsadila 3. místo. V řadě dalších plánovaných a připravovaných akcí environmentálního charakteru (Badatelská konference, Ekolympiáda, soutěže Klubu ekologické výchovy a Českého zahrádkářského svazu), které musely být zrušeny nebo přesunuty, budou žáci pod vedením svých učitelů pokračovat po obnovení školní docházky nebo v příštím školním roce. Už teď se na ně mnozí těší.

Mgr. Magda Luzarová,
MZŠ a MŠ Hnojník

Jak funguje vzdělávání na dálku

■ S uzavřením základních a středních škol v celé republice z důvodu krizové epidemiologické situace dne 11. 3. došlo doslova ze dne na den ke změně v výuce. Žáci sice zůstali doma, ale žádných prázdnin se nedočkali.

Učitelé pro ně připravují vzdělávání na dálku s pomocí různých odkazů na on-line výuku, a dokonce jim zajišťují on-line videovýuku sami. Žáci při společných skype konferencích mají možnost nejen vidět své spolužáky a sdílet své zážitky, ale také komunikovat s paní učitelkou nebo panem učitelem. Takové vzdělávání, byť neprobíhá přímo ve škole, je zcela legitimní součástí vzdělávání podle školského zákona a naplňuje cíle, které právní úprava školám přikazuje plnit. Žákům bez přístupu k výpočetní technice nabízíme po domluvě vytištění výukových materiálů, aby ani oni nebyli o výuku ošizeni a dále se rozvíjeli. Vzhledem k tomu, že i pro žáky se jedná o nezvyklou situaci a zároveň mnozí rodiče musí i v těchto dnech vykonávat své pracovní

povinnosti, snaží se naši učitelé přistupovat k zadávání úkolů citlivě, s přihlédnutím k možnostem jednotlivých žáků. Pro zdárný průběh vzdělávání na dálku chceme udržovat účinnou zpětnou vazbu mezi učitelem a žákem i jeho rodiči. Uvědomujeme si, že se do této výuky zapojuje rovněž rodina, zejména u dětí na 1. stupni, ale snažíme se o co nejmenší další zátěž rodičů. Proto také plánujeme v době letních prázdnin zajištění provozu mateřské školy a školní družiny minimálně na měsíc (pokud nebude jiné nařízení). Věříme, že se nám všem podaří vzdělávání na dálku nastavit tak, aby se tento „výpadek“ klasického vyučování neprojevil ve znalostech žáků. Možná je přivede k větší samostatnosti, soudržnosti, solidaritě, empatii a lidskosti. Jménem vedení školy děkují nejen našim skvělým pedagogům, kteří se k této mimořádné situaci postavili čelem, ale také rodičům žáků za jejich pochopení, pomoc a spolupráci.

Lenka Skřekucká, zástupkyně
ředitelky MZŠ a MŠ Hnojník

Karanténa neznamená prázdniny

■ Vždy jsem si přála nečekané školní prázdniny a díky koronavirovu se mi moje přání splnilo. Bylo to ale tak, jak jsem si představovala? Rozhodně ne.

Moje představa byla spát do půl desáté v mojí postýlce, ležet a celý den téměř nic nedělat, maximálně zajít na procházku se psem, volný čas trávit s mými kamarády nebo si zajet na moje oblíbené nákupy oblečení do nějakého obchodního centra. Realita však byla rozhodně jiná. V posteli jsem sice mohla ležet, do kolika jsem chtěla, ale na kamarády jsem mohla zapomenout a na nákupy zrovna tak. Díky karanténě byly pozvané obchody a ven nebylo doporučeno chodit. Ještě horší však bylo učivo, které jsem musela dělat doma. Připadalo mi toho učiva mnohem více než ve škole. Po třech dnech bych byla raději ve škole než doma. Vůbec jsem nevěděla, co mám doma dělat. Každý den bylo ve zprávách probíráno jen jedno, a to stejné téma, a tím byl vir COVID 19. Postupem času jsem si začala uvědomovat, jak je lidský život křehký. V dnešním 21. století, kdy máme tolik moderních technologií a vymožeností, nás stejně dokáže skolit „nějaká“ nemoc. Každý den bylo hlášeno, kolik se v Evropě už nakazilo a kolik zemřelo lidí. Každým dnem tam naskakovala vyšší a vyšší čísla. Na Youtube a dalších sociálních

sítích byla přidávána videa, jak se lidé perou klidně i o jednu roli toaletáku, anebo jak jsou v obchodech s potravinami prázdné regály. Ve zprávách ukazovali „města duchů“ a prázdné ulice, silnice i vesnice. Jako kdyby mizel svět. V tu chvíli jsem si stále více a více uvědomovala lidské hodnoty a lehkost bytí zde na zemi. Co je v životě důležité a co má jen pomíjivou hodnotu. Vzpomněla jsem si na celou svou rodinu, všechny kamarády a taky svoje sny, které si chci ještě splnit, a najednou jsem se začala bát, jestli to všechno ještě stihnu a jestli je ještě všechny uvidím. Takže s reálným pohledem na vzniklou situaci musím říct, že letošní prázdniny u moře asi budu muset pohřbit a na společný pobyt s kamarádkami v Chorvatsku můžu taky zapomenout. Další rodinné akce, jako konfirmační slavnost, tačkovy kulatiny a svatba sestřenky, jsou zatím také v ohrožení. Sice mě mrzí, že asi přijdu o tak příjemné a hezké zážitky, ale uvědomuji si, že zdraví člověka je mnohem důležitější než slasti tohoto světa. Pevně věřím, že všechno zlé je k něčemu dobré a že v dnešní době narůstající lidské pýchy tato celosvětová pandemie přiměje lidi k zamyšlení nad životem.

Karin Lasotová, 7. B
MZŠ a MŠ Hnojník

Malí zahradníci se učí o přírodě

■ Profilací naší mateřské školy je environmentální vzdělávání a výchova a k tomu směřující činnosti a aktivity s dětmi.

Naším cílem je vzbudit u dětí zájem o přírodu, poznávací procesy a zákonitosti, které v přírodě probíhají, rozvíjet v dětech zodpovědnost, samostatnost i radost z vlastního objevování a zkoumání. Snažíme se u dětí rozvíjet environmentální výchovu, a tak jsme se zapojili do projektu „Záhony do školky“. Jeho hlavním cílem je, aby se děti už od nejútlejšího věku dozvěděly odpovědi na otázky, jako co je to půda, jak vznikne ze semínka zelenina, proč patří odřezky z kuchyně na kompost spíš než do koše, k čemu je užitečná žížala nebo proč je čerstvě sklizená mrkvička tak dobrá.

To a ještě mnohem více se děti dozví díky pečování o záhony a pozorování dění kolem nich. A především objeví, co je dobré a čisté jídlo a proč mít v úctě přírodu. Proto zakládáme záhonky a vysazujeme ovocné stromy a keře, ze kterých děti budou moci sklízet úrodu již na podzim, až se vrátí po prázdninách do školky. Další z projektů, do kterých jsme se zapojili, je „Soutěž s panem Popelou“, kdy děti s rodinnými příslušníky nosí do školky starý papír, nebo „Ekohrátky“, kdy pro změnu sbírají staré baterie a elektrospotřebiče. Snažíme se učit děti již od útlého věku třídit odpad a recyklovat.

Soňa Ottová,
vedoucí učitelka MŠ

Barevný minivolejbal již podruhé

■ Ve školním roce 2019/2020 se uskutečňuje již 2. ročník Barevného minivolejbalu pro žáky 1. stupně. Turnaj v minivolejbalu začal díky panu Chrobákovi, který pod záštitou Okresního volejbalového svazu ve Frýdku-Místku, ve spolupráci s MZŠ Hnojník, rozjel tento projekt.

Jde o sportovní soutěž, v níž se ti nejmenší (žáci 1. stupně) učí jednoduchou formou základní prvky volejbalu, aby na 2. stupni mohli plynule přejít ke klasické hře volejbalu a tomuto sportu se aktivně a s chutí věnovat klidně i v dospělosti. V rámci projektu chceme poukázat rovněž na to, jak důležitý je pohyb pro děti v dnešní době moderních technologií, chceme v žácích už od malička rozvíjet sportovního ducha, který by v nich přetrval i do dalších let. V tělocvičně MZŠ Hnojník jsme pro žáky 1. a 2. třídy uspořádali první kolo 2. ročníku BMV v listopadu. Turnaje se zpravidla účastní školy povodí Stonávky – ZŠ Ropice, ZŠ Smilovice, ZŠ Třanovice, ZŠ Komorní Lhotka, MZŠ Hnojník. Turnaj

začíná vždy společnou rozcvičkou a závoděním. Děti si tuto část velice oblíbily. Po rozcvičce následuje již samotný soubor dvojic o nejlepší umístění. V listopadu se na 1. až 2. místě umístily dvojice ze ZŠ Ropice, na 3. místě se umístila dvojice Linda Juroszková a Vojtěch Uhlar z MZŠ Hnojník. Druhé kolo, rozšířené i pro žáky 3. třídy, proběhlo 13. února 2020. V kategorii 1. a 2. třídy se na 1. místě umístily dvojice ze ZŠ Ropice, třetí místo obsadila Linda Juroszková a Vojtěch Uhlar z naší MZŠ Hnojník. V kategorii 3. třídy se na 1. až 2. místě umístily dvojice ze ZŠ Smilovice, které podávaly opravdu skvělé výkony, a na 3. místě žáci ze ZŠ Ropice. Pro všechny děti byly připraveny drobné odměny, pro stupně vítězů připravila ceny ZŠ Smilovice, za což velice děkujeme. Třetí, závěrečné kolo 2. ročníku Barevného minivolejbalu, by mělo proběhnout do konce školního roku.

*Mgr. Magdaléna Rylková,
MZŠ a MŠ Hnojník*

Střítežské SRPŠ se v únoru nenudilo

■ Nejdříve na ně čekal začátkem měsíce dětský karneval... Děti v maskách se po sále místního kulturního domu prohánělo habaděj, sál bublal, a to především zásluhou Klauků z Balónkova, kteří se starali o dobrou zábavu. V předsáli se nacházela fotobudka, kde si děti s rodiči nebo ostatními členy rodiny mohli udělat společnou fotku.

Jako vždy dostaly děti malé občerstvení a ostatní si mohli pochutnat na skvělých zákuscích, které napekly maminky dětí z místní školy a školky. Po skončení zábavného programu si mohly děti ještě zaskotačit na dětské diskotéce.

Další akcí, kterou členové SRPŠ pořádali, byl školní ples, s tentokrát tématikou škraboškovou. Většina přítomných

si masku pořídila, a ti, kteří to nestihli, si mohli na místě zakoupit škrabošku vyrobenou dětmi ze školy. Ples ve Stříteži většinou začíná předtančením žáků ze skupiny Happy Dance, ve 22 hod. se na scéně objevili členové Workoutu z Karviné a předvedli opravdu působivé vystoupení na hrazdě. O půlnoci se losovala štědrá tombola, kde šťastlivci vyhráli mezi jinými hodnotnými dárky například dálniční známku, kuchyňský robot nebo finanční injekci v hodnotě několika tisíc korun. A i když návštěvníků plesu bylo méně než obvykle, i tak se celá akce vydařila. Tímto bych chtěla poděkovat všem, kteří se o zdárný průběh obou akcí zasloužili, a to nejen v den konání akce, ale i přípravou či úklidem.

Michaela Porvisová

Zápis do první třídy Masarykovy ZŠ a MŠ Hnojník

Na základě opatření Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 18. 3. 2020 (Opatření k organizaci zápisů k povinné školní docházce pro školní rok 2020/2021, čj.: MSMT-12639/2020-1) proběhne letošní zápis do prvních tříd v dubnu, a to bez osobní přítomnosti dětí ve škole.

Zápis k povinné školní docházce v Masarykově ZŠ a MŠ Hnojník se uskuteční od 6. do 20. dubna 2020.

Způsob podání žádosti:

- do datové schránky školy (ID datové schránky f8bkmu3),
- e-mailem s uznávaným elektronickým podpisem (sekretariat@zshnojnik.com),
- poštou (Masarykova ZŠ a MŠ Hnojník 360, 739 53 Hnojník),
- osobně (zákonný zástupce bez přítomnosti dítěte ve dnech 7. 4., 8. 4. a 14. 4. 2020).

Motivační část zápisu byla uvedeným opatřením zrušena.

Tato mimořádná situace je pro děti určitě zklamáním, jistě se na svůj velký den těšily. Nchceme je o tento zážitek připravit, proto po znovuootevření škol bude uspořádán neformální motivační zápis pro všechny přihlášené děti. Přichystáme pro ně různé zábavné úkoly a soutěže a seznámíme je s naší krásnou školou i s jejich paní učitelkou. Věříme, že dětem tak zpříjemníme vstup do nové školy a překonáme společně strach z neznáma.

Informace k podávání žádosti a další podrobnosti k zápisu najdete na www.zshnojnik.com. Zápis do mateřské školy Hnojník je plánován na měsíc květen (s ohledem na vývoj situace a nařízených opatření), sledujte prosím rovněž naše webové stránky, kde včas zveřejníme všechny informace. Srdečně Vás zveme do naší školy a těšíme se na Vás.

*Dagmar Tobolová, ředitelka
MZŠ a MŠ Hnojník*

Ozdravný pobyt s evakuací

■ Po čtyřech letech ZŠ Smilovice opět využila nabídku TŽ Třinec na zajištění ozdravného pobytu pro žáky 1. stupně základních škol z okolí Třince.

Počátkem března vyjelo do rekreačního střediska TŽ v Žia-ru 13 dětí a 2 pedagogové za ZŠ Smilovice. Čekala je nádherná příroda Západních Tater. V téměř jarním počasí se zasněženými vrcholky hor za zády si děti užívaly vycházek do okolních lesů, túru na Žiarskou chatu i besedu s odborníkem na vysokohorskou faunu. Dopoledne probíhala výuka jako ve škole a odpoledne žáci vyražili do přírody. Po večeri měli možnost ke stmelování kolektivu při

různých hrách či diskotéce. Čas před usínáním byl vyplněn především telefonováním s rodiči. I když ukápl několik teskných slziček, děti pobyt zvládaly skvěle. Proto nám všem bylo velice líto, že jsme po vyhlášení nouzového stavu v ČR museli být narychlo evakuováni zpět do vlasti. Přesun autobusem ve večerních hodinách jsme také zvládli a po příjezdu nás čekalo vřelé přivítání rodičů. Náš desetidenní ozdravný pobyt se zkrátit na polovinu, ale i přesto velice děkujeme Základní organizaci Odborového svazu KOVO Třinecké železárny za jeho zorganizování.

Jana Dybová

Dekáda smilovických zahrádkářů

■ Právě v březnu 2020 uplynulo 10 let od znovuzrození spolku zahrádkářů ve Smilovicích. Nebýt 12 let přerušení, byli bychom určitě nejstarší spolek v okolí.

Proč došlo k ukončení činnosti v roce 1998? Odpověď je jednoduchá. Přestárlí členové to bez podpory obce zkrátka zaballili. Na počátku obrození zahrádkářů byla rodina Samků z Rakovce, kde jednoho podzimního večera při degustaci jablek a kalvadosu jsme s Vladkem a Tondou Samkovými do toho udeřili a na Josefa 2010 znovu zahájili činnost.

Co za těch 10 let se stihlo pod mým vedením? Činnost lze rozdělit do několika odlišných aktivit, které rozhýbaly členskou základnu (36 členů). Schůzovací činnost – prakticky byla 2x ročně – výroční a závěrečné posezení s odborným programem a to nejen z vlastních řad (např. mistr světa v pěstování kosatců – Zdeněk Seidl z Hlučína, prezentace Fotoklubu Šimk z Ostravy, Pěstování brambor a zeleniny od Vladka Kajfosze z Nebor, Minivinohrady v Beskydech v podání Vladka Samka a ukázka řezu ovocných stromků, Bylinky na zahradách, „Jak na orchideje“, degustace kysaného zelí atd. Dále výstavy spolků – celkem se konalo 5 výstav a to s programy i cizích uměleckých těles jako soubor z Bitarové – dokonce 2 x (obec kousek za Žilinou) nebo společná dvoudenní akce s MŠ a ZŠ Smilovice a uzavřením místní

komunikace na Komorní Lhotku pro různé dětské atrakce, výstava Fotoklubu Smilovice, včelařů a myslivců z našeho rajónu téměř pokaždé, poslední multi-výstava s ochutnávkou a s doprovodným programem „Zbraně a střelivo“ v podání Petra Šturce (mimořadně nej výstava v okolí v r. 2019). Nutno taky pro úplnost dodat, že během výstav i jsme měli dvakrát zranění účastníků, a tak BOZ platí i v soukromí! Také kulturní doprovodné programy, současně a ostatní – cestopisy v podání ředitele Refrasilu (Tadeáš Franek) – např. USA / Kanada, Bangladéš, Venezuela. Nebo Janusz Zítka – Cotopaxi + Galapágy, výstava obrazů Pawła Watacha a Zofii Wanok (floristky zkrášlily zákoutí výstavních ploch), velikonoční a vánoční výstavy v podání Marie Heczkové a Hany Samkové, floristické soutěže seniorů, tematické soutěže dětí v malování, sportovní akce – bowling, vaječina, participace na slavnostech „Den obce Smilovice“ (ikebany Kristiny Hradilové, výtečné zákusky Bronky Charvátkové), sběr odpadků po příkopech byl taky samozřejmostí atd. Zájezdy a návštěvy v okolí – výšlap na Godulu s přednáškou, Tychy (giefda + browar), Goczałkowice, exkurze do Marlenky, Otmuchów – Lato kwiatów, Krnov – Chomýž, zahrady p. Přasličáka (čarovníky), Tulln / Rakousko + vinné sklepy Skalák v obci Skalaka u Ježova i s kulturou – Varvažová cimbállovka, Kroměříž,

Flora Olomouc, Putování po Blatnických búdách v Blatnici pod sv. Antonínkem, Trojanovice – pohankový mlýn, Čeladná, Wrocław, Čechy pod Kosířem, Pszczyna, Hustopeče – mandloňové sady, Ropice – Golf Resort (bouřka nás vyhnala od odpalů a patování). Vinobraní (9 x) – vinohrady nemáme ale proč se neradovat u dobrého vína a hudby: DJ Franta Wawrzacz, Ella, Hlubina – cimbállovka z Ostravy, Pár strun – country, Orchestra pártý band, DJ Jasio Mlynek a Ivan Ivanov...

Vše, co je výše zmíněno je popsáno v kronice ZO ČZS Smilovice, která byla i zdigitalizována s četnou fotodokumentací od našeho štábního fotografa Viktora Suchanka, abychom neměli jen originální verzi kroniky v tištěné podobě. Jinak bývalý starosta Mirek Nogol (taky neúnavný fotograf) zhotovil několik fotoknih, které dokumentují i naši činnost v obci. Nutno i sdělit, že prezentace našich aktivit v periodických novinách měla také svůj význam a často se i objevovala.

Proč jsem vylíčil, co jsme absolvovali od 3/2010 do konce r. 2019? Je to jak návnada pro spolky v našem Mikroregionu Stonávka, tak samozřejmě i pro nás členy v ZO ČZS Smilovice pod novým vedením od výroční členské schůze 28.2.2020 (předseda Pavel Szalbut). Určitě nová košťata ve výboru budou umět ještě lépe „zametát“ a tak jediné co je v našich vískách nejen pod Beskydami ale i jinde. Je důležité scházet se, bavit se a pochopitelně i vzdělávat se dále v našich činnostech v zahradničení. Ať naše zahrady jsou stále v květu a plodí zeleninu a ovoce.

V těchto těžkých dobách Vám přeji hezké prožití velikonočních svátků a pokud budete mít možnost, tak si objednejte novou knihu „Velikonoce z babiččina kapsáře“ od Kláry Trnkové (ISBN: 978-80-87678-79-4), která potěší nejen děti ale i dospělé, kteří letos určitě zůstanou doma (Velikonoce bez pomlázky mimo domov), a tak kniha obzvláště potěší.

Gustav Chwistek

Smrt šlimokum, ať žijí flancky!

■ Takové heslo patří k základní organizaci Českého zahrádkářského svazu ve Stříteži. Opět zaznělo v sobotu 29. února na výroční členské schůzi.

Mimořadně takové datum v přestupném roce a v sobotu, se bude opakovat až za dalších 48 let! Při velmi hezké účasti pozdravila všechny přítomné místostarostka obce Střítež Michaela Porvisová. Nejen ona pak slyšela hodnocení činnosti základní organizace v uplynulém roce. Co vše se povedlo a na co jsou místní zahrádkáři hrdí? Ve výroční zprávě například zaznělo: „Kromě brigádiček při jarním úklidu obce, u skalky a kulatého okrasného záhonku v parčíku u školy, jsme uspořádali oblíbený zájezd, sportovní akce (cyklovýlet se závěrem na zahradě manželů Dvořákových, bowling). Nechyběla tradiční vaječinná párty, kdy nám opět vyšlo vstříc Myslivecké sdružení

Černá zapůjčením hájenky. Zásluhou ředitelky školy Dagmar Machákové jsme do celostátní soutěže zaslali i výtvarná díla žákyň střítežské základní školy. Na podzim jsme přivítali paní Běrskou, která si opět s přehledem poradila se záplavkami otázkami přítomných, které se týkaly ovoce, zeleniny, půdy, hnojení či boji s predátory našich zahrádek. Škoda jen malé účasti na této besedě. Ve spolupráci s obecním úřadem jsme se aktivně zapojili na Střítežském létu, kde jsme nabízelí návštěvníkům různé pamlsky. Pekařkám a cukrářkám patří za to veliký dík. Tamtéž jsme se zapsali do historie jako první vítězové soutěže „O nejlepší kotlíkový guláš“. Hip, hip hurá a sláva patří M. Pyszkové, A. Němcové a L. Janíkové! Nečekaně skvěle se vydařila „Výstava zahrádkářů“. Z důvodu malé až mizerné úrody jsme měli

velké obavy, co budeme vlastně vystavovat. Přes schválnosti a neochotu sv. Petra, byl výsledek báječný. Lidé, a to nejen zahrádkáři z naší obce, přinesli netušené množství výpěstků, ale i retro až historických věcí (nábytek, mlýnky, lávky, cepy, kuchyňské nářadí a jiné). Chceme proto touto cestou srdečně poděkovat za aktivitu veškerého rázu a návštěvníkům za to, že si našli čas a přišli se podívat na naše bienále (výstava konaná co dva roky). A co se chystá na letošní rok? Samozřejmě se začne jarním úklidem

a zkrášlováním námi už tradičních míst. V měsíci květnu připravujeme zájezd do Kopřivnice (Muzeum Tatry – něco pro chlapy), Štramberku (Muzeum loutek, popř. Muzeum malíře Zdeňka Buriána – něco pro děti) a do Nového Jičína (Muzeum klobouků – něco pro dámy). Určitě nemíneme arboretum a tropickou zahradu. Zveme proto nejen zahrádkáře, ale i naše příznivce k hojně účasti. Možná se nám i podaří při společných akcích získat někoho dalšího do našich řídoucích řad.

W. L. //

Prožili příběh slavného Titaniku

■ Jak si užít den, kdy děti dostanou vysvědčení? Co takhle se nalodit na nejslavnější parník a prožít jeho skutečný příběh?

Pozvali jsme si do naší školy paní Danu Šimkovou, která se zabývá Titanikem již téměř 22 let. A jak se to dětem líbilo? O své dojmy se podělili žáci 5. ročníku: „V naší škole byla jedna hodně milá paní, která nám povídala o Titaniku. Moje oblíbená část byla, když jsme si povídali o medvídkovi, kterého měl jeden chlapec při plavbě. Během útěku do záchranných člunů ho

ztratil. Když se dostali do bezpečí, vrátil se mu i jeho medvídek. Měl velkou radost, že ho našel.“ Julie Holková

„Ve škole jsme měli přednášku o Titaniku. Paní Šimková nám popisovala detaily. Bylo to velice zajímavé, srandovní, ale i smutné. V tělocvičně jsme si na vlastní kůži vyzkoušeli, jaké to bylo, když jsme se museli přemístit jako cestující 3. třídy k záchranným člunům v 1. třídě. Bavilo mě to.“ Mathias Polaino.

Alena Fikoczková,
ZŠ a MŠ Třanovice

Florbalový turnaj

■ Po roce ovládl 21. 2. třanovickou tělocvičnu opět florbal. Sjela se sem florbalová družstva škol mikroregionu obcí povodí Stonávky, aby se utkala o putovní pohár.

Turnaje se zúčastnilo 6 družstev: ZŠ Ropice, ZŠ Smilovice, ZŠ Střítež, MZŠ Hnojník, ZŠ s polským vyučovacím jazykem J. Kubisze Hnojník a ZŠ Třanovice. Letos turnaj navštívili zajímaví hosté – hráči elitního A týmu 1.SC Tempish Vítkovice, kteří byli pro rok 2019 mistři superligy florbalu ČR. Předvedli krátkou ukázkou hry a děti se měly možnost zeptat na jejich zkušenosti s florballem. Pozvání přijali také Tomáš Sladký a Jiří Besta. Tomáš Sladký byl reprezentant ČR, hrál v nejvyšších

florbalových soutěžích v Evropě a nyní je kapitán 1.SC Tempish Vítkovice. Jiří Besta je hráč 1.SC Tempish Vítkovice a aktuální člen reprezentace ČR. Po úvodní motivační ukázkou se rozhořely první zápasy. Každé družstvo si zahrálo proti všem soupeřům a v tělocvičně zavládla hezká sportovní atmosféra. U všech družstev bylo vidět, že bojují s maximálním nasazením a chtějí pro svou školu získat co nejlepší umístění. Putovní pohár si letos z Třanovic odvezlo družstvo ZŠ Smilovice. Domácí hráči skončili na krásném druhém místě. Děkujeme hráčům za výborné sportovní výkony a těšíme se na další společná setkání.

D. Molitor

Charita Český Těšín otevřela Poradnu pro seniory a pečující

■ Pečovat doma o osobu blízkou je velice záslužná, ale také těžká „práce“, za kterou mnohdy nejsou pečující dostatečně ocenění. Zpočátku si ani nedokážou představit, co vše péče o blízkého obnáší.

Neví, co je potřeba zařídit, než si např. maminku přivezou z nemocnice domů, na jaké dávky mají nárok či jaké služby mohou využít. Jelikož se dotazy na tyto a obdobná témata ozývaly napříč službami poskytovanými Charitou Český Těšín stále častěji, rozhodli jsme se pro vytvoření specializovaného pracoviště „Poradna pro seniory a pečující“. Tato poradna funguje v rámci bezplatné registrované sociální služby „odborné sociální poradenství“ a je zaměřená na pomoc rodinám – seniorům a osobám, které pečují anebo se teprve připravují na péči o blízkého člena domácnosti. Tyto osoby potřebují získat potřebné informace, vyplnit formuláře a dále si také například prakticky vyzkoušet či přímo zapůjčit nezbytné kompenzační pomůcky. Sociální pracovník poradny Vám předá potřebné informace, poradí,

jak se na péči o osobu blízkou připravit, co je důležité zařídit a názorně představí kompenzační pomůcky, které budou pro péči o osobu blízkou potřebné. V ukázkové místnosti nabídneme vyzkoušení kompenzační pomůcky a vysvětlí zásady správného polohování na lůžku. Dále Vám pomůže se zorientovat v systému dávek (např. příspěvku na péči, dlouhodobé ošetřovné) či s vyřízením invalidního důchodu, případně dávek pro osoby se zdravotním postižením a se spoustou dalších záležitostí, které se s péčí o osobu blízkou pojí. Během roku připravujeme pravidelná „setkání pečujících“, na kterých budeme informovat o aktuálním dění v této oblasti a také nabídneme možnost poradenství a psychologické pomoci. Poradna pro seniory a pečující sídlí na ulici Jablunkovská 997/84. Otevřeno máme vždy v pondělí a úterý, v době od 7:00 do 15:00. Bližší informace najdete na webových, případně facebookových stránkách Charity Český Těšín. Kontaktní osobou je Bc. Jiřina Grebeňová, tel.: 735 792 272, případně Mgr. Jana Turoňová tel.: 603 287 231.

Jana Turoňová,
vedoucí sekce prevence

Informacje z MK PZKO Śmiłowice

■ W lutym bawiono sie na tradycyjnym balu MK PZKO 15. 2. 2020 w sali urzędu gminy. Liczba balowiczów przekroczyła setkę..

DJ Bartnicki przygrywał do białego rana znane polskie, jak również światowe hity. Zaproszono również parę taneczną z klubu tanecznego Happy dance, która umiliła atmosferę na sali. Nie brakowało jak zawsze kwiatów dla kobiet i kotyliónów dla mężczyzn. Oczywiście wszyscy cieszyli się na tombolę, gdzie można było wygrać atrakcyjne nagrody. Dnia 6. marca odbył się Sejmik Gminny po czteroletniej kadencji Kongresu Polaków w RCz. Zapoznaliśmy

sie z pracą Kongresu i spędziliśmy miły podwieczór przy kawce i smacznym kołaczku. W lutym rozpoczęły się również próby naszego teatru amatorskiego. Premiera spektaklu była planowana na maj. Niestety aktualna sytuacja przerwała działalność naszych ochotników. Na naszych stronach internetowych MK PZKO Śmiłowice już wkrótce będziecie mogli obejrzeć między innymi nasze ostatnie teatralne premiery z pod ręki nowej naszej autorki – Jarki Chlebkovej. Życzę wszystkim szybkiego powrotu do normalności i dużo sił po tak trudnych chwilach.

HK

Jaro

■ Jaro je jedno z nejkrásnějších období, kdy se příroda probouzí po dlouhém spánku opět k životu, rodí se zvířecí mláďata a nastává čas setí. Je a bylo to období plné oslav.

Než ovšem jaro přišlo, bylo třeba se zbavit zimy. Její patronkou byla Morana, bohyně smrti. Spojení zimy se smrtí je logické, bylo to nejnáročnější období roku, kdy všichni přežívali. Když ale zima začala ustupovat, Morana byla slabá, a bylo se jí potřeba zbavit. Zvyk vynášení Morany (nebo též Smrtky) je poměrně známý a na některých místech se praktikuje dodnes. Dřevěná tyč se obalila slámou, oblékla do ženských šatů a ověšila vyfouknutými vejci a prázdnými šnečími ulitami, které symbolizovaly smrt. Průvod vesničanů tuto figurínu odnesl daleko od svých obydlí a vhodil jí do řeky nebo spálil. Dívky si cestou zpátky natrhaly napučené větvičky listnatých stromů, ozdobily je pentlemi a spolu s nimi přinesly do vesnice i jaro. Po tom, co se vyprovodila Morana, mohla se přivítat bohyňe plodnosti, Velká matka Mokoš.

Na počátku jara bylo třeba zajistit dobrou úrodu pro následující rok, a to se provádělo pomocí řady různých rituálů. Na okrajích polí se například do země zapichovaly větvičky rozkvetlé vrby, tzv. kočičky. Dalším z dnešního pohledu podivným zvykem je rituální koupel v potoce, která se musela provést časně zrána a zcela bez oblečení. To údajně zajistilo ochranu před nemocemi a mladým dívkám krásu. To, že voda má podle našich předků očistné účinky a podpořuje krásu, je patrné i ze zvyku oblévání dřevem vodou.

Jedním z velkých zvyků je jarní úklid, tento zvyk dodržují lidé dodnes. Dříve ženy uklízely své příbytky a všechnen prach a smetí spalovaly. K předzvěstem jara patří Velikonoce, které jsou nedůležitějším křesťanským svátkem, které měly pro naše předky obrovský význam, a to hned ze dvou důvodů – náboženského i světského. Tím prvním byly oslavy zmrtvýchvstání Ježíše Krista, tím druhým pak příchod jara, které znamenalo začátek těžké práce, jejímž cílem bylo zajistit obživu na celý další rok.

Tradiční půst

Než se vůbec mohly Velikonoce slavit, předcházel jim čtyřicetidenní půst. Velikonoce patří k nejpestřejším svátkům v roce. Připadají na první neděli po prvním jarním úplňku. Od pradávna bývají spojovány s oživením přírody a starodávnými zvyky. Po čtyřiceti dnech půstu začínal tzv. Svatý neboli Pašijový týden, který byl plný tradic, zvyků, ale i povinností, protože každá domácnost se musela pořádně připravit na přicházející velký svátek. V tomto týdnu si křesťané, připomínali poslední týden

Ježíšova pozemského života, Jidášovu zradu, smrt na kříži a vzkříšení. Svatý týden začínal Květnou nedělí, která byla poslední ze šesti postních nedělí a připomínala slavný příjezd Ježíše do Jeruzaléma. Při bohoslužbách se pak předčítala zpráva o umučení Ježíše Krista, takzvané pašije, a světily se „kočičky“ svěcenou vodou. Svěcení „kočiček“ nemělo jen náboženský význam, jejich význam vyplýval i z lidových tradic, podle nichž přinášeli štěstí, ochraňovaly před zlou mocí a černou magií. Věřící je pak měli rok doma a před Popelčínou středou, kterou začínalo období půstu, se spálily a jejich popelem se věřícím na Popelčínou středu udělil popelec – znamená kříže. Údajně měly i léčivou moc, a tak nemocný člověk či zvíře dostalo k pití lektvar z rozdrčených „kočiček“ smíchaných s vodou. Proutek posvěcených „kočiček“ hospodář zapíchl do rohu pole, což mělo přinést dobrou úrodu, nebo jej zastrčil za trám v chalupě, za dveře, okna, ale i za svatě obrázky nebo kříže, aby bylo stavení chráněno před bleskem a krupobitím. Kromě toho se prý tento den otevírají poklady ukryté v horách, skálách nebo na starých hradech.

Po neděli následovalo Modré pondělí.

Někde se mu říkalo i žluté, znamenalo pro děti začátek prázdnin, lidem bylo zakázáno vykonávat jakoukoliv práci. Podle církevní tradice se tento den kostely zdobily modrým nebo fialovým sukem. Toto pondělí představovalo začátek jarního úklidu v domácnostech. Na šedivé úterý se uklízelo a vymetaly se pavučiny z koutů. Znamenalo to, že hospodyňky vezmou svá košťata a vymetou všechny pavučiny v domě i hospodářských staveních. Názyvy těchto dnů patrně symbolizovaly nadcházející utrpení, jímž procházel Ježíš před svou popravou.

Škaredá nebo také Sazometná středa, připomíná Jidášovu zradu, tedy škaredý skutek, který si v lidové folklorní tradici

připomínali pečivem ve tvaru písmene „J“. Sazometná proto, že se v ten den vymetaly saze z komína, čímž se vyháněli zlí duchové. Podle lidové pověry by se v tento den lidé neměli mračit, aby se nemračili všechny středy v dalším roce. Před škaredou středou se hodně uklízelo – bílily se zdi, uklízelo se v kredencích, myla se okna i podlahy, upravovala se zahrádka a okolí domu. Připravovaly se šaty na následující sváteční dny. Stavení měla vypadat jako nové, jako všechno, co se s příchodem jara v přírodě zase rodí. Jídlo se zpravidla podávalo chutné, avšak nevhledné. A tak se nejčastěji dělaly bramboráky, které však hospodyně potrhaly, aby nepůsobily pohledným dojmem.

Zelený čtvrtek, podle pověry se v tento den jedla zelená strava (kopřivy, zelí) aby byl člověk celý rok zdravý. O zeleném čtvrtku se nemělo nic půjčovat, protože lidé věřili, že se jim peníze budou vyhýbat po celý rok. Také se nemělo s nikým hádat, protože hádky na zelený čtvrtek způsobí hádky po celý rok. Když se ještě před rozedněním zatřepalo stromy tak více rodily. V ten den si křesťané připomínali poslední večeri Páně a večer po odeznění modlitby „Sláva na výsostech“ zvony umlkly a odlétly do Říma pro požehnání svatého otce. Místo zvonů a zvonku nastoupily řehtačky, klapačky a hrkáči. Jejich zvuk vyháněl nečisté síly z domu a stavení. V minulosti měli lidé volno a pekli Jidáše, sladké pečivo z kynutého těsta, které se nakonec potřešlo medem. Kdo jej snědl, měl být zdravý celý rok. Kynuté těsto ve velikonočním pečení znamenalo růst a sílu jarní přírody. Jidáše, točené do tvaru spirály, připomínaly provaz, na kterém se zrádce oběsil.

Velký pátek

Značný význam v obřadní tradici měl Velký pátek den Kristova ukřižování. A ten je v lidových pověrách spojován s magickými

silami a kouzly. V tento den se měly otevřít hory, které vydávaly své poklady. Věřilo se, že se voda z horských pramenů promění ve víno. V tento den se nemělo nic půjčovat, protože půjčená věc by mohla být očarována; nesmělo se hýbat se zemí (rýt, kopat, okopávat) ani prát prádlo, protože by bylo namáčené do Kristovy krve. V evangelických rodinách se tento den slavil jako největší svátek. Nesměly se konat žádné práce, nechodilo se ani na návštěvy. Ochranná a léčitelská moc se přisuzovala velkopáteční tekoucí vodě. Proto se zvláště starší lidé chodili umývat k potokům nebo pramenům. Lidé vstupovali do vody a umývali si ruce i tvář. Brzy ráno ve vesnicích vyháněli sedláci a čeledíní své koně do proudící vody řek a potoků, aby je zbavili hrozby nemocí. Na Velký pátek byl přísný půst, jedly se jen polévky: vodánka, koňačka nebo chlebová.

Bílá sobota

Dnem vzkříšení a posledním dnem půstu pašijového týdne byla Bílá sobota, kdy se zvony opět vracely z Říma. Tento den byl ve znamení hudby a lidových tradic jako symbol ukončení pátečního půstu. O sobotě se v domácnostech bílilo a uklízelo. Příprava na Hod boží velikonoční byla důkladná. V žádné domácnosti nesměl chybět prostřený stůl a připravovaly se typické pokrmy: velikonoční hlavička, která připomínala tvar trnové koruny nebo velikonoční beránek, začínalo se spletením pomlázek a zdobením vajíček. K Bílé sobotě patřilo i obnovování křesťanských slibů a křtění dospělých. Když zvony doletěly do Říma a papež jim požeňal, za věrné služby církvi, letěly zpět. Vrátily se na Bílou sobotu po Gloria a zvonily: „Byl jsem tam! Byl jsem tam!“ Toto zvonění mělo kouzelnou moc – když hospodyně při tomto zvonění zamekla dům, neměly by se v něm po celý rok držet švábi. Pokud se při zvonění člověk umyl v pramenité vodě, měl být zdrav po celý rok. Hospodyně chodily do

sadů a zahrad třást ovocnými stromy, aby se stromy probudily a rodily zdravé a chutné ovoce. Rovněž se chodilo postříkat stromy vodou nebo potřít čerstvě zadělaným těstem, což jim mělo dodávat sílu po celý rok.

V noci ze soboty na neděli vstal Ježíš z mrtvých a křesťané se radovali z příchodu Pána. Tato noc je označována jako Velká noc a v kostelích se sloužily velikonoční vigilie, zapalovaly Velikonoční svíce tzv. paškály a nastával okamžik zmrtvýchvstání, symbol nového života. Neděle velikonoční neboli Boží hod velikonoční byla pokládaná jako jeden z největších svátků. V tento den se svítily velikonoční pokrmy (mazance, vajíčka, chléb a beránci). Kdo v tento den okusil posvěceného beránka, našel podle pověry ztracenou cestu v lese. Byl připraven slavnostní velikonoční prostřený stůl, na kterém nesměl chybět velikonoční „svěceník“ – mazanec, který připomínal pecen chleba. Dále velikonoční beránek a „šoldra“ nebo „muřin“ – kousek uzeného masa zapečeného v těstě.

Velikonoce končí velikonočním pondělím. Nazývalo červeným a vrcholí pomlázkou neboli „šmigrustem“, který tvořily na Těšínsku dvě obřadní akce, a to bití rostlinnými omlády a polévání vodou. Pomlázku tvořily vrbové nebo jalovcové pruty, které se někdy vázaly v metly nebo pletly v „korbáče“. Mládenci obcházeli vesnice s putnami a polévali děvčata vodou, aby byla zdravá a krásná po celý rok. Za pomlázku byli obdarováni a pohoštěni, obvykle dostali kořalku, malovaná vajíčka nebo těž ořechy a sladkosti. Dívky se předháněly, za kterou přijde více „šmigrustníků“, čím více dostala našlehaná a byla zlitá vodou – „slita do suché niti“, tím byla u mládenčů oblíbenější. Dívka nebo žena, která byla pošlehaná čerstvými pruty, byla obdarována životodárnou mízou stromů, která pošlehaním vešla do těla. Podle jednoho z výkladů je pomlázka symbolem oplodňovacího aktu. O tom svědčí i fakt, že dívky za pošlehaní pomlázkou děkují vajíčky. Pomlázkové obyčeje se však v průběhu posledních let většinou zmírnily. Polévání je spíše symbolické, místo vody se používají různé voňavky.

Dnes se oslavy Velikonoc scvrkly jen na Velikonoční pondělí. Pro naše předky šlo o nejdůležitější svátky v roce, na který se důkladně připravovali. Některé tradice se dodržují dodnes, ale o většině se dovidáme z vyprávění nebo z literatury. Neodmyslitelnou součástí Velikonoc jsou velikonoční symboly: Beránek – symbol Ježíše Krista, jako oběť za spásu světa. Kříž – Ježíš byl ukřižován. Velikonoční svíce – oheň, symbolizuje vítězství Ježíše Krista nad smrtí. Velikonoční vajíčko – symbol nového života. Zajíček – symbol přicházejícího jara. Pomlázka – symbol plodnosti a svěžesti. Velikonoční koledy – např.: Tatar, tatar, na tatarec, dejte, tetko, kopu vajec. / Nedáte-li kopu vajec, hodíme vám dívku na pec / a pacholka do komína udí se jak slanina. Nebo: Dávaj vajec kázal kadlec, kázal kadlec i kadlička, / abys dala dvě vajíčka. Jedno bílý dvě červený, / šak slépka snese jiný. Vajíčko se kotoulí, slepička / se popelí u pastýřů v koutku na prašivém proutku. / Prašivý se zlámal, zlatý se ukázal. K jaru patřila také lidová tradice „pálení čarodějnic“.

Filipojakubská noc

Noc mezi 30. dubnem a 1. květnem se nazývala Filipojakubská, tuto noc měly zle a tajemné síly největší moc. Lidé věřili, že se v tento den slétají čarodějnice a je potřeba chránit dobytek a úrodu. Čarodějnice totiž při svém přeletu na sraz očarovaly prosté vesničany, kteří pak chodili po polích a plundrovali vše, co si poctivě zasedli. Na ochranu před čarodějnicemi se provádělo několik praktik, například před vrata domu a chlévu se pokládaly narýpané drny, dříve, než se mohla čarodějnice vstoupit dovnitř, musela všechna stébla přepočítat, což jí trvalo až do rána, kdy její moc pomínula. Stavení se taky kropilo svěcenou vodou, před vrata a na dvůr se zapichovaly pruty a pichlavé trní, aby se čarodějnice o ně poranila. Na ochranu před nimi se zapichovaly i vidle a košťata a pod drn se dávalo vejce. Aby se čarodějnice zahnal, práskalo se na návisi bičí. Na ochranu se taky zakládali ohně a mladíci zapalovali košťata, která házeli do vzduchu a věřili, že tak srazí čarodějnice, která poleť v povětří. Popel z těchto ohňů měl zvláštní moc pro zvýšení úrody. Někdy se rozhrnutým popelem vodil dobytek, aby se zajistila plodnost. Někde lidé přes oheň skákali, aby si zajistili mládí a plodnost. 30. duben byl také oslavou začínajícího jara a na některých místech se dokonce stavěly májky jako symbol přicházejícího května a vítání jara. Oslavy se konaly přesně o úplňku, mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem. Lidový zvyk stavění máje byl na venkově spojován s oslavou mládí, lásky, plodnosti, probouzení jara a rašící síly, která symbolizovala nový život a přicházející úrodu. Většinou směřli májky chystat jen svobodní mládenci. Porazili v lese smrk a zbavili ho až do špičky kůry. Zatím ve vesnici upletly dívky na vdávání věnec a ozdobily jej květy a barevnými fábory. Chlapci přinesli kmen do vsi a pod jeho vrchol pověsili věnec, nakonec byl kmen vztyčen a mládež okolo něj tančila. Máj se musel hlídat ve dne i v noci. Často se ho muži ze sousední vesnice snažili porazit a odnést si ozdobený vršek s věnečkem. To byla pro místní velká potupa. Připravilo je to koncem měsíce o veselou zábavu spojenou s káčením máje a dražbou věnečku. Zelený vršek symbolizoval život, který vzejde ze spojení obou pohlaví. Máje dříve také stavěli chlapci svým vyvoleným pod okny, čímž jim vyjadřovali přízeň. Proto byl květen považován za měsíc lásky. Pálení čarodějnic, stavění a káčení májek patřilo neodmyslitelně k jarním svátkům, na některých místech, se tyto lidové tradice dodržují dodnes. K jarním tradicím patřilo také takzvané otevírání studánek, které se konalo v době letnic, kdy se slavily svatodušní svátky, které připadaly na sedmou Neděli velikonoční. Celé stavení se muselo v sobotu vyčistit a vyzdobit zvenku i zevnitř zelenými lípovými větvičkami, aby si měl Duch svatý, až přijde v podobě holubice, kam sednout. Věřilo se, že dívčí nevinost má „očistnou moc“, a proto se děvčata vydávala ke studánkám a k pramenům, aby je po zimě vyčistily a „otevřely“. Po vyčištění si mezi sebou zvolily „královničku“ bývalo to malé, hezké a hodné děvče, které ostatní ozdobily květy. Děvčata chodila po vesnici a koledovala, jídlo, které vykoledovaly, snědly na „královské hostině“ která se konala na louce nebo u studánky.

Moravskoslezský kraj zkouší ničit viry a bakterie ve vybraných vlacích speciálními nanonástřiky

■ Jak co neúčinněji dezinfikovat hromadné dopravní prostředky a snížit tak riziko přenosu bakterií a virů? Budou speciální nanonástřiky fungovat ve vlacích stejně dobře jako v nemocnicích nebo sanitních vozech? I na tyto otázky by měl odpovědět pilotní projekt, který spustil Moravskoslezský kraj ve spolupráci se společností NanoZone, Českými drahami a Zdravotním ústavem Ostrava.

„V dopravních prostředcích dochází k velké kumulaci a pohybu lidí, takže riziko kontaminace povrchů nebezpečnými viry nebo bakteriemi je tu obrovské. Čím kvalitnější a účinnější dezinfekce se použije, tím lépe. Pandemie nového koronaviru v podstatě urychlila spuštění tohoto projektu,“ uvedl náměstek hejtmána pro dopravu a chytrý region Jakub Unucka.

Upřesnil, že v rámci pilotního projektu bude ostravská společnost NanoZone aplikovat do 10 vybraných vlaků novou hygienickou nanotechnologii

TiZonic. Jde o inovativní technologii s obsahem nanočástic TiO₂, která funguje na principu fotokatalýzy a dokáže s okamžitou účinností minimálně po dobu tří let eliminovat rizika přenosu infekčních nákaz.

„Touto technologií bude ošetřeno 10 vlakových souprav v regionu, které jsme vytypovali společně s Českými drahami. Zdravotní ústav Ostrava pak bude v pravidelných intervalech v průběhu jednoho roku v soupravách sbírat a vyhodnocovat vzorky a porovná je se vzorky odebranými ve vlacích, které byly dezinfikovány běžnými metodami. Moravskoslezský kraj je garantem a koordinátorem projektu a financuje ho. Celkové náklady se budou pohybovat okolo 2 milionů korun,“ upřesnil náměstek hejtmána Jakub Unucka s tím, že první nanonástřik byl aplikován do soupravy CityElefant – 471 v Bohumíně.

Účinky této nanotechnologie jsou v praxi ověřeny v zahraničí, vyzkoušeli je i v některých zařízeních Moravskoslezského kraje – v šesti nemocnicích, sanitkách, ve vozech městské policie a Policie ČR, v desítkách mateřských škol, nejnověji také na mošnovském Letišti Leoše Janáčka Ostrava. Moravskoslezský kraj ji jako první v Česku nyní vyzkouší ve vlacích.

Pomůžeme seniorům po telefonu pomocí tohoto portálu vyhledat pomoc dobrovolníků v Moravskoslezském kraji.

Telefonní linka pro seniory, kteří nemají přístup k internetu: 595 622 595

Provozní doba infolinky: Každý den od 8:00 do 18:00 hodin.

Spolu to dáme

Moravskoslezský kraj spustil portál „Spolu to dáme“, kde jednotlivci i organizace nabízejí svou pomoc těm, kteří to v současné chvíli nejvíce potřebují. Nabízí se šití roušek, nabídka materiálu k šití, distribuce, obstarání a distribuce léků, vyvenčení psa, IT nebo telefonická poradna a další služby. Více na: <https://spolu.msk.cz/>

Žijeme zdravě?

■ Ke Dni jódu 6. března uspořádala naše škola pro děti napříč školou projekt o zdravé stravě. Cílem projektu bylo seznámit žáky s významem zdravé výživy, poznat rozdíl mezi „dobrymi a zdravými“ potravinami, uvědomit si důsledky nezdravého stravování a plynutí jídlem, přesvědčit se, že „zdravé může být i dobré“.

V teoretické části projektu se naši žáci pomocí zajímavých naučných videí seznámili s tématem. Dostali radu, jak by měly vypadat jejich zdravé svačinky, které potraviny jsou pro naše zdraví vhodné a které našemu zdraví naopak škodí. Zprostředkovaně mohli vidět, jak v některých chudých zemích trpí nebo umírají lidé hladem... Nestáčili jsme se divit, jak na děti tyhle snímky zapůsobily – většina z nich se hned druhý den chlubila zdravými svačinkami! V praktické části byli žáci napříč ročníky rozlosováni do pěti různých skupin s pracovními názvy: Maso a ryby, Pečivo a obiloviny, Ovoce a zelenina, Nápoje a sladkosti a Mléčné výrobky a luštěniny. V těchto skupinách se dozvěděli další zajímavosti o své oblasti stravy. Nové poznatky poté zúročili při výrobě „reklamních“ plakátů, aby ostatním názorně představili, co se dozvěděli. Nejméně zajímavější částí projektu byla společná „zdravá“ hostina. Každá skupina měla za úkol připravit zdravé pohoštění, které bylo výstupem celého projektu a na které se všichni celý den těšili. Cílem tohoto hodování bylo ochutnat pokrm vyrobený z ne příliš oblíbených surovin jinak, než jsou děti zvyklé, abychom se přesvědčili, že i „zdravé = dobré“. Objevily se tak tuňákové tortilly se zeleninou, čočková pomazánka na grahamovém rohlíku, pomazánka na celozrnné bagetce, ovocné špízy, exotické ovocné smoothie s chia semínky a mléčné smoothie z červené řepy a banánů s vločkami. Vůně dobrůtek se linula po celé škole a přilákala i naše paní kuchařky. Netrvalo dlouho a stoly byly prázdné a my jsme se olizovali

až za ušima! A jak se projekto- vý den líbil našim účastníkům? Tématem „Červené skupiny“ bylo maso, ryby a uzeniny. Naším úkolem bylo zjistit o tomto tématu co nejvíce informací i to, jaký je jeho význam pro zdraví. Práci jsme si rozdělili na dvě části – teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části bylo vytvořit plakát a prezentovat naše poznatky ostatním dětem. Prvníáci a druháci kreslili a vystřihávali obrázky z le-táků, třetíci vyhledávali různé zajímavosti, čtvrtáci vypisovali, co je zaujalo, a pátáci vytvořili testík. Výsledkem týmové práce byl plakát o významu masa pro zdraví a o škodlivosti uzenin. V praktické části jsme společně připravili rybí pomazánku s jogurtem, kterou jsme podávali v tortille s ledovým salátem. Že při společném školním hodování zmizela – to byla známka, že všem chutnala. Nakonec jsme svoje poznatky zhodnotili a děti byly za svoji práci odměněny pochvalou. (EM). Pro mě to bylo zajímavé a poučné. I když mi koktejly nechutnaly, zamyslela jsem se nad svým jídelníčkem a následně ho změnila. Strhávám body za koktejly a přidávám bod navíc za to že, jsem se poučila nad svým jídelníčkem. Dávám čtyři hvězdičky z pěti. (ZS). První den zdravé výživy jsme se dívali na videa o zdravé výživě. Druhý den zdravé výživy začal tak, že jsme byli rozděleni do skupin. První dvě hodiny naše skupina dělala plakáty. Tu třetí hodinu všechny skupiny šly na chodbu a tam nás čekala ochutnávka. Každá skupina měla jiné téma, např. maso, nápoje, ovoce a zeleninu. Na toto téma jsme měli vytvořit jídlo. Naše skupina měla maso, tak jsme udělali tortillu plněnou rybí pomazánkou a ostatní měli např. smoothie, ovocné špízy a dva druhy jednohubek. Všechno mi moc chutnalo, byl to moc povedený den. Děkuji paním učitelkám, že nám připravily takový program. (PG).

Mgr. Petra Lysková,
Mgr. Eva Machová, ZŠ Strážec

Informace z vaší obce

Třanovice

Opisy stavu vodoměrů

V souvislosti s epidemiologickou situací ve výskytu onemocnění COVID-19 prosíme odběratele vody z vodovodního řádu obce Třanovice, aby ve dnech **21. – 23. dubna 2020** provedli opisy stavu domovních vodoměrů a tento údaj oznámili zaměstnancům společnosti Třanovice služby, o.p.s. Z důvodu rozhodnutí rady obce Třanovice ze dne 16.3.2020 o uzavření naší společnosti pro veřejnost prosíme o provedení úhrady vodného, event. stočného na základě doručené faktury bankovním převodem anebo poštovní složenkou. Faktury budou rozesílány elektronicky (z tohoto důvodu prosíme rovněž o nahlášení emailové adresy), příp. roznášeny do poštovních schránek. Oznámení, které

bude obsahovat jméno, adresu odběratele včetně čísla popisného, opsaný stav vodoměru a zvolený způsob úhrady faktury, příp. email, je možno provést: 1) telefonickým hlášením na pevnou linku 558 694 262 v době od 7.00 – 14.30 hodin, 2) telefonickým hlášením nebo pomocí SMS na mobilní číslo 775 323 751, 3) emailovou zprávou zaslou na elektronickou adresu ops@tranovice.org. V případě, že ze strany odběratele vody nedojde k nahlášení stavu vodoměru ve výše uvedeném termínu, bude fakturována částka dle odběru množství vody za 2. pololetí minulého roku. Za včasné nahlášení stavu vodoměrů děkujeme.

Třanovice služby, o.p.s.

Vělopolí

Svoz velkoobjemového odpadu se koná v sobotu dne **30.5.2020** do 12.00 hod. Žádáme občany, aby nenaváželi

stavební odpad, ten nepatří mezi domovní odpad. Stavební odpad musí být odvezen přímo na skládku.

Smilovice

Omezení úřední doby OÚ

Úřední hodiny pondělí a středa od 13.00 do 16.00 hod., jsou stanoveny v souvislosti s mimořádným opatřením k omezení volného pohybu osob. Návštěva úřadu v době nouzového stavu je možná po domluvě, v úředních hodinách a pouze v nezbytně nutných případech, veřejnost může kontaktovat zaměstnance obecního úřadu telefonicky: 558 694 522 nebo elektronicky: ou-smilovice@smilovice.cz. Na webových stránkách obce a informačních tabulích jsou zveřejňovány důležité informace. Veřejná média pak poskytují informace o aktuálnímu dění. Základní a mateřská škola v obci je rovněž uzavřena do odvolání. Pomoc seniorům v obci při zvládání základních životních potřeb včetně nákupů potravin a léků zajišťuje obec Smilovice, kontakt tel.: 558 694 522, 724 181 050. Další kontakty: Zelená linka Anděla Strážného pro seniory: 800 603 030. Vojenská linka psychologické pomoci (pro všechny občany ČR): 973 255 140, 973 255 141, 973 255 142. Informační linka v souvislosti s koronavirem: 1212, v případě vážných zdravotních problémů či ohrožení života volejte linky 155 a 112.

Informace

S ohledem na současnou situaci a blížící se lhůtu splatnosti příslušných místních poplatků (31.5.), obecní úřad (OÚ) Smilovice oznamuje, že bude v průběhu měsíce dubna zasílat e-mailem údaje k platbám. Tyto místní poplatky je možno hradit bezhotovostně, nikoliv na pokladně úřadu. U občanů, kteří ještě platí místní poplatky hotovostně v pokladně úřadu a nemohou platit poplatky bankovním převodem, bude umožněno zaplatit příslušný místní poplatek v hotovosti po skončení nouzového stavu, nejpozději však do 31. 7. 2020. V těchto případech nebude OÚ přistupovat k navýšení za pozdní platbu nebo za úhradu v nesprávné výši nezaplaceného místního poplatku. Nové obecně závazné vyhlášky k místním poplatkům jsou zveřejněny na www.smilovice.cz. Zálohy na vodné obec Smilovice rovněž přijímá bezhotovostně, platbu lze poukázat na č. účtu 115-8485130247/0100 u Komerční banky, a.s., variabilní symbol je uvedený ve smlouvě o dodávce vody. Chceme poděkovat všem občanům, kteří věcně reagovali na předchozí výzvy a provedli ořez dřevin zasahujících do místních komunikací a do

Hnojník

Platební kalendář pro rok 2020

Poplatek ze psů pro rok 2020 byl splatný do konce měsíce března 2020. Upozorňujeme naše občany na povinnost přihlašování a odhlašování psů!

Sdělujeme, že na 7. zastupitelstvu Obce Hnojník dne 25.11.2019 bylo schváleno ponechání poplatku za odpad pro rok 2020 na 600,-Kč/osoba/rok. 1. polovinu poplatku za odpad (300,-Kč/osoba) je nutné uhradit do konce měsíce dubna 2020. 2. polovinu poplatku za odpad (300,-Kč/osoba) je nutné uhradit do konce měsíce října 2020. Připomínáme i chaťářům, že poplatek za odvoz odpadků jsou povinni hradit dle vyhlášky 1/2019, čl. 2, odst. 1, písm..b). Od poplatku jsou osvobozeni občané, kterým je v tomto roce 80 let a více. Slevu na osoby, které se v místě

trvalého pobytu nezdržují (studenti ubytováni na internátech, osoby dlouhodobě služebně nebo pracovní v zahraničí nebo jinde na území ČR), jsou povinni toto oznámit písemně do 15 dnů ode dne, kdy nastala skutečnost zakládající nárok na osvobození v žádosti a doložit potřebnými doklady. Ve stejné lhůtě a stejným způsobem je poplatník povinen nahlásit záNIK nároku na osvobození.

Sdělujeme, že na 7. zastupitelstvu Obce Hnojník dne 25.11.2019 bylo schváleno ponechání vodného na 32,- Kč za 1m³, včetně DPH od 1.1.2020.

Veškeré platby lze provést bankovními převody na č. účtu Obce Hnojník u České spořitelny, a.s. Třinec, č. účtu 1681970399/0800 s příslušným variabilním symbolem.

*Ing. Miroslav Molin,
starosta obce*

STONÁVKA

texty: redakce.stonavka@seznam.cz

inzerce: admin@stonax.cz

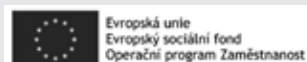
nadzemních kabelů elektrického vedení i veřejného osvětlení. Ostatní občany a vlastníky opakovaně vyzýváme, aby to též neprodleně učinili. Výpadky veřejného osvětlení způsobují i tyto vrostlé větve do vedení a hledání poruchy je časově i finančně náročné. Z důvodu bezpečnosti je rovněž nutné odstranění překážek okolo místních komunikací (např. kameny, popelnice či cílená výsadba keřů v silničním pozemku a v blízkosti místní komunikace). Obec jako silniční správní úřad je oprávněn za neodstranění těchto překážek vyměřit pokutu. Připomínáme, že odpad nelze ukládat v igelitových taškách kolem sběrných nádob a mimo určená místa, tento odpad musí být roztríděn a vhozen přímo do sběrných nádob či dodávaných pytlů. Pro likvidaci olejů a jedlých tuků z domácností je v centu obce umístěna černá nádoba s oranžovým víkem. Ukládají se do ní oleje a tuky uzavřené do pevných obalů (např. PET lahve), bez obsahu saponátů a jiných chemických přípravků, větších mechanických nečistot a jiných odpadních materiálů, zbytků jídel a vody. Podíl vody a další nečistoty nesmí přesahovat 10 %. K uložení BIO odpadu je pro občany obce k dispozici kontejner za hřbitovem.

Do tohoto kontejneru je možno ukládat pouze povolený BIO odpad (viz piktogramy na kontejneru). Někteří občané tuto možnost nevyužívají a stále odvázejí BIO odpad na sběrné dvory, obci je pak naučtovaná platba související se jmenovitými občany. Pejskaři, při svých procházkách nezapomínejte na úklid po svých čtyřnohých přátelích. Na obec můžete nahlásit i číslo čipu psa za účelem doplnění údajů na přihlášce.

Strategický dokument obce

Program rozvoje obce Smilovice na období 2021 – 2027

Obec Smilovice se zapojila do projektu „Obnova a rozvoj života na venkově“ CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010117, v rámci kterého je zpracováván program rozvoje obce na další období. Podkladem pro tento rozvojový dokument jsou i výsledky z provedeného dotazníkového šetření na lokální úrovni. Celkem bylo odevzdáno celkem 146 dotazníků (z toho 90 elektronicky, 56 tištěné). Pro prezentaci výsledků je plánována beseda s občany v termínu **20.5.2020 v 16.30 hod** v kulturním zařízení obce, v návaznosti na nouzový stav může dojít k úpravě termínu.

Nehlsen Třinec
kvalitní služby

DALŠÍCH 20 LET S VÁMI

- zpevnění a oprava příjezdových cest a asfaltových ploch
- pokládka venkovní dlažby
- stavební a výkopové práce
- čištění a kropení cest, chodníků a kanalizač. šachet

V případě jakýchkoliv dotazů či nejasností nás neváhejte kontaktovat.
Rádi Vám vše zodpovíme a poradíme.

Kontakt:
+420 739 558 707
komunikace@nehlsen.cz

www.nehlsen.cz

VYVÁŽÍME 605 12 22 27
ŽUMPY - ČISTIČKY - SEPTIKY
akce 80,- Kč/m³

Jan Sadový
pohřební služba
uslugi pogrzebowe

kancelář v budově České pošty 1. patro Hnojník 116
tlf. 602 539 388 , 558 363 024

Pracovní doba: Po – Pá 09.00 - 14.00
So – Ne pohotovost

Nabízíme: - kvalitní pohřební služby od r.1981
- kompletní zajištění smutečních obřadů
- důstojné uložení zesnulých v lednicích
v Komorní Lhotce, Jablunkově a Bystřici

Převozy: 728 898 833 (řidič)
602 539 388 (řidič)

Aktuální pohřby, parte naleznete na našich stránkách
www.sadovyan.cz e-mail: pohrebni.sadovy@quick.cz

Pojďte s námi prodávat traktory
MITRENGA a.s., Střítež
dobryden@mitrenga.cz; tel.: 724 051 022

Pojďte s námi opravovat traktory
MITRENGA a.s., Střítež
dobryden@mitrenga.cz; tel.: 724 051 022

NOVĚ PRO VÁS!!!

**NABÍZÍME DEZINFEKCI A DEZODORIZACI
AKTIVNÍM KYSLÍKEM (OZÓNEM)
POMOCIGENERÁTORU ULSONIX 15G
ZLIKVIDUJE!!!**

**VIRY, BAKTERIE, ROZTOČE, PLISNĚ A TO
NEKOMPROMISNĚ TAKÉ SARS-Cov-2 (COVID-19)**

**/CENA AUTO OD 380,- /DOMÁCNOST OD 680,-/
/FIRMA DOHODOU/**

AKCE DŮM+1 AUTO ZDARMA

SENIORŮ SLEVA 20%

REZERVACE VOLEJTE +420 777 473 481

AUTOSERVIS
U Rašky
PÉČE o Vaše auto
je náš honič.

Pneumatiky – prodej a přezutí,
klimatizace – servis a plnění,
diagnostika, geometrie,
příprava a zajištění STK,
pojistné události, zapůjčení
náhradního vozidla. Vedeme
evidenci vozidel, upozorňujeme
SMS na blízkost se STK a servis
výměny oleje.

AUTOSERVIS U RAŠKY
Horní Tošanovice 6
Tel.: 604 905 064
www.autoservisurasky.cz

Firma Jurosz nabízí

- žaluzie – horizontální, vertikální, venkovní
- čištění a opravy žaluzií,
- rolety – vnitřní, venkovní i na elektrický pohon
- sítě proti hmyzu – pevný rám, na principu rolety
- plastová okna
- garážová vrata – lamelová
- markýzy - navíjecí hliníkové mříže - folie na skla

Oldřich Jurosz, Hnojník 148 Tel.: 604 676 549
e-mail: o.jurosz@centrum.cz

ZEMNÍ PRÁCE minibagem 2.6 tun
KDYKOLIV-KDEKOLIV
Tel: 603 252 580

**TRÁNOVICE
SLUŽBY, o.p.s.**

NABÍZÍ AKTUÁLNÍ ZVÝHODNĚNÉ SLUŽBY

Vývoz žump a septiků dle novely zákona č.113/2018 Sb. platné od 1.1.2019

Standardní cena:

- čištění odpadních vod z žump na ČOV **Cena: 120,- Kč/1m³** bez DPH
- odvoz odpadních vod **Cena: 720,- Kč/hod.** bez DPH

Zvýhodněná cena pro občany po sjednání smlouvy:

- čištění odpadních vod z žump na ČOV **Cena: 80,- Kč/1m³** bez DPH
- odvoz odpadních vod **Cena: 650,- Kč/hod.** bez DPH

Pneuservis:

Přezouvání pneumatik v objektu Kapplova dvora včetně možnosti uskladnění

- Cena přezutí: **Cena: 500,- Kč/sada** bez DPH
- Cena uskladnění: **Cena: 300,- Kč/sada** bez DPH

Mulčování:

Přijímáme objednávky na mulčování na období sezóny 2020: **Cena: 650,- Kč/hod.** bez DPH

NABÍZÍ AKTUÁLNÍ ZVÝHODNĚNÉ ZBOŽÍ

Dřevo:

- Volně ložené, vytěžené z lesa: **Cena: 500,- Kč/m³** vč. DPH
- Štěpané a uložené na paletě: **Cena: 805,- Kč/m³** vč. DPH
- Pelety: **Cena: 6,84 Kč/kg** vč. DPH
- Dřevěné brikety RUF: **Cena: 6,- Kč/kg** vč. DPH

S možností dopravy až domů!!!

Veškeré objednávky služeb a zboží je potřeba dohodnout telefonicky na čísle: 558 694 262 nebo e-mail: ops@tranovice.org

Ostatní nabídku Třanovice služby najdete na stránkách webu: ops.tranovice.org

Zákon č. 254/2001 Sb. § 38 odstavec 8 zní:
„Kdo akumuluje odpadní vody v bezodtokové jímnice, je povinen zajišťovat jejich zneškodňování tak, aby nebyla ohrožena jakost povrchových nebo podzemních vod, a na vyzvu vodoprávního úřadu nebo České inspekce životního prostředí prokázat jejich zneškodňování v souladu s tímto zákonem.“